

Veg. la llista de NLL valencians *Estepar* que dono en el *DECat* III, 770a9-12. Afegim-hi *L'Estepar* en el contigu Alfara (xxx, 37.1), a Cast. Pna. (xxix, 31.10, 36' × 58'), a Atzeneta (xix, 19.25, 26' × 13'), i altres sengles a Carlet, Alcoi i Parcent (xxx, 177.3; xxxiv, 9.25, 10.4, 10.7; xxxiv, 136.22). En algun sembla veure's encara la petjada fonètica del morisc arabitzant, revelada per la imela i la confusió morisca r/l: *l'Estapèl* a Gata de Gorgos (1963); Barranc dels *Estapets* a La Pobla del Duc (xxxii, 160.19); Barranc de l'*Asteperal* a Vilallonga de l'Assafor (xxxiii, 50.25).

Estives, V. *Estivella* *Estivill*, V. *Estavill*

ESTOCLASAS

Barranc i cova del terme de Bonansa (Alta Ribagorça). Oit *estoklazas* per En Terrado.

ETIM. La sonora *z* darrere *a* —detall ben notable— pot venir de -*ELLA* > *-jeza/iaza* sense objecció ni problema. El problema és a l'element inicial. Seria **estocla*, però això és un mot desconegut. És molt audaç suposar que vingui de l'hipotètic **STUCLA*: suposició que deduiríem només d'una variant de *RESTUPULU*, compost de *STUPULA*, *STIPULA* 'rostoll, restoll', variant trivialitzada en **RESTUCLU*. Tan audaç que poc pot servir com a fonament d'altres hipòtesis. X. T.

[Més prudent declarar que ignorem d'on ve el radical d'*Estoclasas*. Al capdavant tampoc és segura la primera part d'aquesta anàlisi. ¿Podem negar que sigui un compost, més que un derivat en -*ELLA*? Negar-ho no ho podem. ¿No podria ser, p. ex., el bascoide *ESTO*- 'clos', 'tancat', 'cleda' tan productiu a la toponímia de tot el NO? No podem negar-ho ni explicar què seria el 2n. membre *-clasa*. Potser tanmateix (E)CLESIA?; l'harmonia vocàlica tant pot haver canviat *clesa* (ECLÉSIA) en *clasa* com -*CLELLA* > *-kleza* en *-klaza*. Cf. el ribag. *klézia* a la Vall de Boí, al Flamicell, i fins a la Conca de Tremp, *DECat* III, 588b49-58 i ací l'art. *església*, supra. ¿Seria aqueixa cova un antic oratori, ermiteta o temple oblidat? cf. el cas de *Jusseau* (art. infra), les coves de la Verge de Montserrat, del Mont etc. Ni podem descartar aquesta alternativa (menys arbitrària que la suggerida pel nostre col·laborador) ni pendre-la gaire com a cosa ferma o seriosa. Ignoramus... J. C.]

ESTOER

Poble de Conflent, al peu del Canigó, uns 6 k. ESE. de Prada.

PRON. MOD.: *astué*, a Vernet, 1931; en el poble mateix i veïns, en les enq. de 1960 (xxvi, 158-168 i 55 següents).

MENCIONS ANT. 879, en el judici sacramental sobre la restitució dels béns, després del cataclisme d'Eixalada, i preparant la seva restauració a Cuixà, que es féu en la veïna «Sti. Stephani -- baselica in vi-

lla *Astovere* fundata ---» (*MarcaH.*, § 39, 804.17f.); Abadal (*Eixalada*, 158; *Astovere*, 159; *Alart*, *Bu. So. Agr. PyrOr.* x, 81); 885: «in vale Confluentana infra fines de vila *Astovere* --- in loco q. dr. Monte Alt ---» (Baraut, *Doc. Urg.* II, § 31.3).

També hi ha formes en *AST*- després de 900. 962: «*Astovero*» (*MarcaH.*, 881.21; Abadal, *Eixal.*, 192); 977: «--- in val de Conflente, infra fines de villa *Stovere*, in lo. q. v. ipsa *Cinta*» (A.C.U., Baraut, *o. c.*, § 172); 1003: *Astover* (*Alart*, *Cart.*, 36); 1040: «--- Aqua tepida --- *Astover* --- Pontelliano ---» (*MarcaH.*, 1070.34); 1272: «Arnaudo Person de *Astouerio*» (*InvLC*, s. v. *persona*); 1322: *Estoer* (*Cart.* de Serrabona, vist a l'Arx. de Solsona, 1964); 1337: *Astouerio* (bis) (*Stils de Vfr. de Cfl.*, f° 41r: 1359: *Scoer* (*CoDoACA* XII, 122); 1385: *Stoer* (*Alart*, *Doc. Ge. Hist.*, 18); 1395 (id., 26); 1434: *Astouerio* (id., 89). S. XVI: «par. S. Steph. loci de *Estuer* (B.N.P., f° 66).

Ponsich (*Top.*, 104) hi afegeix: *Astoer*, 1011, 1102, 1069, 1195; *Astover* 1033, 1035; *Astovario* 1163; i moltes semblants en els Ss. XIII-XIV etc.

No crec que sigui un homònim, sinó el mateix, en una sentència, del bisbe d'Elna, contra Pere Joan Ferrer, del lloc d'*Estueri*, de c. 1380 (*Bu. Bibl. Cat.*, 1904, p. 200). Un poc més incert, en un doc. de 1130 relatiu a Avalrí «honorem de Caldera et ipsum de *Austuers*» (*Mor.* LIV).¹ Verament homònim: pda. i font d'*astobé*, en unes colties de la vall de Llessui (Pall.), sota Torrena, cap a la banda de Sorri, cit. entre el Serrat de Caïssó i Ancoma (xxxvi, 195.6).

L'*ETIM.* ja la indica bé Aebischer (*Top.*, 25),² identificant-lo amb el NP que es troba, en forma semblant, en docs. cat.: *Astorius* i *Asterius* a. 913 (tots dos en Mas., *N. H. Bna.*, 913). Car és una variant de *Astoarius* documentat en portuguès medieval en la forma *Astoerius*; com ja aclarí bé Meyer-Lübke (*Altport. Namenstudien* II, 23, millor que I, 33) és un compost de la fecunda terminació -*WARI*, amb *ANSTI*-, no gens rar ni molt fecund (15 noms en el Först., 133):

Donà, p. ex., *Anster* (font fr. de l'a. 834, Först., si bé aquest és compost amb -*HARI*); en el nostre hi ha la -*U*- de -*WARI*, i en part hi hagué la coneguda contracció *-ya* > *o* com en el doc. de 913. No figurant aquest NP en Först. és que degué ser propi dels visigots, poc estudiats per Först., que per això només el trobem en els dominis portuguès i català. I també seria mossàrab, d'on *Foto de l'Astorio*, que segons un doc. de 1300, devia ser entre Xaraco i Valldigna (*BSCC* XVII, 35).

¹ Potser conservària, mal llegida, la *n* de l'ètimon *ANSTWARI*? o bé d'un parònim germ. *AUSTRWARI* (*Hostarwara*, S. IX, Först. 1533). O simplement contaminació del duplicat *astor/austor*, nom d'ocell.

² El bo de Guiter sent la necessitat d'exhibir la seva ignorància, assegurant que *Estoer* és un notable nom pre-romà (*RLiR* xxviii, 23). L'únic notable aquí és que el director Straka, publiqui aquestes notes irresponsables (però Santa Creu ens protegeixi, germanets, mal sigui gammada).

Estoiedo, V. *Estet*